

Szanowni Rodzice!

Z początkiem nowego semestru r. szk. 2022/2023 pragnę podzielić się z Państwem ważnymi informacjami dotyczącymi edukacji, szczególnie na Dolnym Śląsku.

1. Dzięki zapobiegliwości i decyzjom rządu RP, a także wsparciu samorządów, jednostkom oświaty nie zabrakło energii, węgla i gazu. Oświata dolnośląska funkcjonuje normalnie, tak samo jest w innych województwach.
2. W 2023 r. mimo problemów gospodarczych wywołanych pandemią koronawirusa i agresją Rosji na Ukrainę rekordowo, bo do 64,4 mld zł., wzrosła subwencja oświatowa przekazywana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki organom prowadzącym. Dla porównania: w 1999 r. wynosiła 16 mld 551 mln zł., w 2005 r. 26 mld. 98 mln zł., w 2008 r. 30 mld 911 mln zł., w 2015 r. 40 mld 377 mln zł., w 2022 r. 53 mld 300 mln zł.
3. W ramach wspierania edukacji w ostatnich 2 latach z rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych do samorządów w całej Polsce trafiło 5, 2 mld zł. Wsparcie dla placówek niesamorządowych wyniosło 140 mln zł. Środki przeznaczone m.in. na budowę przedszkoli, boisk, hal sportowych, rozbudowę i modernizację szkół. Łącznie w latach 2015-2023 inwestycje rządowe w infrastrukturę oświatową wyniosły 12 mld zł.
4. Na Dolnym Śląsku w systemie oświaty znajduje się 21050 dzieci i uczniów - uchodźców z Ukrainy (w przedszkolach 4100, w szkołach podstawowych 13550, w szkołach średnich 2400, w szkołach policealnych 850), liczba ta od wielu tygodni jest stabilna. Młodzi ukraińscy uchodźcy korzystają z edukacji na równych prawach z polskimi dziećmi i młodzieżą, nie mają przywilejów. Zostali ciepło przyjęci, są traktowani z serdecznością i empatią. Raz jeszcze okazało się, że nasza polska specjalność to solidarność! Pomoc dla uchodźców z Ukrainy oraz dla ukraińskiego państwa barbarzyńsko atakowanego przez Rosję jest odruchem serca, a także realizacją polskiej racji stanu. Każdy gest i każda złotówka ma ogromne znaczenie.
5. W naszym województwie mamy 1131 przedszkoli, 1725 szkół (w tym podstawowych 879, średnich 603, policealnych 162). Do przedszkoli chodzi 101600 dzieci, do szkół uczęszcza 376700 uczniów (w tym do szkół dla dorosłych 22400 osób). Nauczycieli jest 47569.
6. Od 1 stycznia br., po podwyżce o 7,8% (takiej samej jak dla innych pracowników sfery budżetowej), miesięczne wynagrodzenie zasadnicze brutto nauczycieli przedstawia się następująco: 3690 zł w przypadku nauczyciela początkującego, 3890 zł nauczyciela mianowanego, 4550 zł nauczyciela dyplomowanego. Średnie miesięczne wynagrodzenie - czyli uwzględniające dodatki oraz godziny ponadwymiarowe i zastępstwa doraźne - wynosi: 4777,86 zł (nauczyciel początkujący), 5733,43 zł (nauczyciel mianowany), 7326,05 zł (nauczyciel dyplomowany). Płace zasadnicze ustala w rozporządzeniu minister edukacji i nauki, organy prowadzące mogą zwiększać wysokość

nauczycielskich dodatków np. za wychowawstwo, funkcyjnego czy motywacyjnego. Problemy płacowe są rozwiązywane w drodze negocjacji związków zawodowych z MEiN oraz rozmów z organami prowadzącymi (wśród których lwią część stanowią samorządy).

7. W 2022 r. realizowany był pionierski, ministerialny program „Laboratoria Przyszłości”, na który w skali kraju przeznaczono 1 mld 144 mln. zł. W jego ramach dokonywano zakupów innowacyjnych pomocy dydaktycznych. Na Dolnym Śląsku udział w programie wzięło 821 szkół podstawowych, samorządowych i niesamorządowych, przyznano im kwotę ponad 73 mln zł. W 2023 r. program obejmie szkoły ponadpodstawowe.

W latach 2020-2024 realizowany jest program rządowy „Aktywna tablica”. To program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Finansowany jest w 80% ze środków budżetu państwa i 20% z wkładu własnego organów prowadzących. Z budżetu centralnego na Dolny Śląsk trafiło 4 mln 400 tys. zł., z programu w 2022 r. skorzystało w naszym województwie 170 szkół.

Od jesieni 2021 r. jest realizowany ministerialny program „Poznaj Polskę”. Szkoły organizujące wycieczki w atrakcyjne miejsca naszego kraju otrzymują dofinansowanie w kwocie 5 tys. (wycieczka jednodniowa), 10 tys. (wycieczka dwudniowa) i 15 tys. (wycieczka trzydniowa). W 2022 r. Ministerstwo Edukacji i Nauki przeznaczyło na realizację programu 100 mln zł, w 2021 r. było to 32 mln 261 tys. zł. Na Dolnym Śląsku z programu „Poznaj Polskę” skorzystały 373 szkoły, które zorganizowały 853 wycieczki. Wzięło w nich udział 35524 uczniów, suma przyznanych środków z MEiN wyniosła 7 mln 156 tys. 573 zł. Obecnie została ogłoszona kolejna edycja programu, wnioski o dofinansowanie można składać od 6 marca, każde województwo otrzyma środki finansowe w wysokości proporcjonalnej do liczby uczniów, pierwszeństwo będą miały szkoły, które dotąd nie zorganizowały wycieczek. Gorąco zachęcam do korzystania z programu i organizowania wyjazdów zwłaszcza w miejsca, w których szczególnie mocno bije serce Polski i które każdy Polak powinien koniecznie chociaż raz w życiu odwiedzić.

8. Od 1.09.2022 r. wzmocniona została pomoc psychologiczno-pedagogiczna. W szkołach pojawili się pedagodzy specjaliści. Ustawowo zagwarantowano minimalną łączną liczbę etatów nauczycieli specjalistów w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych (pedagogów, psychologów, pedagogów specjalnych, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych). Od 1.09.2024 r. limity etatów nauczycieli specjalistów kolejny raz zostaną podwyższone. To oznacza w skali kraju wzrost liczby nauczycieli specjalistów z 22 tys. do 38 tys. (od 1.09.2022 do 31.08.2024 r.) oraz do 51 tys. (od 1.09.2024 r.). Trwają szkolenia nauczycieli z zakresu edukacji włączającej (chodzi o zapewnienie kompetentnej pomocy uczniom z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego; 69% takich uczniów uczęszcza do szkół ogólnodostępnych). Na Dolnym Śląsku utworzono dwa Specjalistyczne Centra Wspierania Edukacji Włączającej (w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 10 we Wrocławiu i w Zespole Szkół Resocjalizacyjnych w Brzegu Dolnym).

9. Od 1 września 2022 r. wprowadzone zostały ustawowo godziny dostępności nauczycieli dla uczniów i rodziców. Dla nauczycieli zatrudnionych w wymiarze co najmniej 1/2 etatu jest to 1 godzina (60 minut) w tygodniu, dla nauczycieli zatrudnionych w wymiarze do 1/2 etatu jest to jedna godzina (60 minut) co 2 tygodnie.

Spotkania w ramach godzin dostępności powinny odbywać się w czasie umożliwiającym udział w nich rodziców oraz wszystkich uczniów danego nauczyciela.

10. Z uwagi na perturbacje w systemie oświaty wywołane długotrwałą pandemią koronawirusa wymagania na egzaminie maturalnym zostały obniżone. Zadania na tegoroczny egzamin maturalny zostały przygotowane w oparciu o wymagania egzaminacyjne, a nie podstawę programową, co oznacza redukcję treści programowych o ok. 20 - 25%. Liczba pytań na egzaminie ustnym z języka polskiego, spośród których zdający będą losowali swoje pytania, została zmniejszona z 227 do 110. Minister Edukacji i Nauki Przemysław Czarnek i Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej Marcin Smolik uwzględnili postulaty maturzystów, ich rodziców oraz nauczycieli języka polskiego.

11. Żyjemy w szumie informacyjnym, tym bardziej więc warto sięgać do wiarygodnych źródeł informacji. Rekomenduję Państwu strony internetowe Ministerstwa Edukacji i Nauki (www.mein.gov.pl), Kuratorium Oświaty we Wrocławiu (www.kuratorium.wroclaw.pl), Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (www.cke.gov.pl) i Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej (www.oke.wroc.pl). Zawierają one rzetelne, użyteczne, aktualne i szczegółowe informacje.

12. Szkoła jest wspólnotą. Tworzą ją uczniowie, rodzice, nauczyciele oraz pracownicy administracji i obsługi, a także wszyscy przyjaciele i partnerzy - sojusznicy szkoły, którzy się z nią identyfikują oraz udzielają jej wsparcia. Gorąco proszę o interesowanie się sprawami szkoły i angażowanie w jej działalność. O regularne komunikowanie się i częste bywanie w szkole przy różnych okazjach - nie tylko wywiadówek czy konsultacji. O zgłaszanie uwag i propozycji dyrektorom, wychowawcom, nauczycielom, a także Radzie Rodziców. W szczególności proszę o tworzenie na poziomie szkół ponadpodstawowych Rad Szkół, jak dotąd na Dolnym Śląsku jest ich bowiem niewiele. Tymczasem Rada Szkoły jest ważnym społecznym organem szkoły. Składa się w równych częściach z uczniów, rodziców i nauczycieli, ma szerokie kompetencje. Stanowi forum spotkania uczestników szkolnej wspólnoty. Może zabierać głos we wszystkich szkolnych sprawach, zgłaszać cenne inicjatywy, rozwiązywać spory. Bardzo proszę o życzliwe wspieranie kadry pedagogicznej i zgodę we wspólnotach szkolnych. To niezmiernie ważne w dzisiejszych trudnych, nerwowych i konfliktowych czasach; już starożytni Rzymianie mawiali: „Ubi concordia, ibi victoria” - tam gdzie zgoda, tam zwycięstwo!

Z życzeniami zdrowia i szacunkiem

Roman Kowalczyk

Dolnośląski Kurator Oświaty

Wrocław 2023-03-07